

تروپىكى ئائومىدى

تروپىكى ئائومىدى

ئەمىلسيوران

ئەغەرەبىيە ۋە: شۋاننە حمەد

كەينونەي، خۇشياندە دۆرپىنن
ۋەدەپنە تارمايى. رەنگە ئەوانە
خە لكا نيزۇردىاروبە ناۋبا نكيشبن،
بە لامبە بېكە نيونە، بۆيە پىموايە
ئەوانە يئامادە گىگە ۋرە وگرانىان
ھەيەلە ژياندا، ئەوانە نكە ھىچ
شتىكىان بەرھەمنە ھىئاۋە.

مندژىفە يەلسوفوسستىمە
فەلسەفە كامن.

لە بە رامبە رفىكرو فەلسەفە دا، من
شىعرومىوزىكە لەدە بژىرم.

ئەۋمروڧقە يرىزىخۇيدە گرىت،
مروڧقىكە نىشتىمانىيە.

منو يىلگە ر دىكىمىتا فىزىكىم
ۋەكە متازۇر، بە ۋرۋا قىيانە دەچم
كە لە كۆتايىە كانىمىپرا تۆرىە تى
رۇمانىيە اژيانو ھەستىاندە كرد
ھاۋوللا تىجىھانىن، واتە ھاۋوللا تى
ناشۋىنن.

لەۋپە رىدە رەدە سەرىو
بىزارىيدا، تۋانايىئە ۋە مەھ بوۋە

نا بېت. كە سىكىۋا زۆرمە ترسىدارە ۋ
خۇينا زاننىتە رچنە فرە تىكى
گەرەكە ۋتوۋە.

مىوزىكىراستە قىنە، تاكە ھونە رىكە
بتوانىتپە يۈەندىكۆنكرىتپە نىۋان
دوۋكە سدادروستبات. ئەمكارە
بە شىعەرنا كرىت، بەلكو مىوزىك
دە كرىت، مىوزىكوبەس.

ئەۋە چە شەمىوزىكىناكات،
نوقسانىە كىگە ۋرە يەھە.

ژيانىمىوزىكىگە مژە يەھە.

ئەۋە يەلە "سامو يىلىكىت" دا جۋانە،
ئەۋە يەكە ئەۋە رگىزۋە كنووسەر
ھەلسۈكە ۋتىنە كردوۋە.

بنوسىت، واتە خۇتە جۋانترىن
شەكە كانىنا ختە تالەكە يتە ۋە.
ئەۋە يەيدە نوسىت، كە سىكە خۇى
خالىدە كاتە ۋە ۋدو ۋاجار دە بىتە
عە دەم. لېرە ۋە يەكە نووسە رانئە ۋ
گرنگىە ياننىيە. منقە ناعە تىتە ۋاوم
بە ۋە ھە يە. ئەۋانە يە نووسنتە نانە ت

ھەرچىتا ۋانلە دنيا دا ھە يە دە تۋانم
بىكەم،
تەنھاتا ۋانىئە ۋە نە بىتتېمە باۋك.

بە لايمنە ۋە دروست كىردنى
ئىمپىراتۇرىيەك،
زۆر ئاسانترە لە ۋە بىتۋانمخىزان
پىكىھىنم.

لە داىكبو نوۋدىلە تىيە كشتن:
مروڧقە رھىندە چاۋىكردە ۋە، كۆت
ۋپەندە بىننىت.

ژيانخۇتە فرە دانىكىگە ۋرە يەھە.

بىزارىونىگە رانى، ھۆكارەكەى
زەمەنە...

ترسىزە مەن، فۇبىيايزە مەن،
ھۆشيارىبە زەمەن.

ئەۋانە يە ھۆشيارىبە زەمەننىيە،
نە نىگە راندە بنونە بىزارىرويان
تىدە كات.

كە سىكچىزىمىوزىكە كات، خۇمى
لېبە دوۋرە گىرمو كارمبە سەرىە ۋە

پيڳه نم.

له ناخييه موومرؤقيكدا
پيغه مبه ريكنو ستووه ، هه ركه
به ناگهات ، خراپه كار يكه ميك
زيادده كات.

د رۇچا وگيفر ميسكه ! فيلبيليمه تو
نهينيهونه ره .

له گه له رئايد يا يه ككه له ناخماندا
چه كه ره ده كات ، شتيكله ناماندا
بؤگه نده كات !

ميوز يكه ناگه يئو و رۇحانه يه كه
به خته وه ريرينداري كر دوون .

هه مو و چه شنه گفتو گو يه ككه گه ل
مرؤقيكدا انازارينه ناسيبت ، هه رزه
گو ييه .

له پريكد ابه هويئو مپرسياره وه له خه و
راپه ريم : (ئه مچر كه ساته بؤكو ي
ده چيت ؟) . وه لاممه وه بوو : (بيشك
به ره ومردنده چيئ !) . دوايئه وه
ده سته جينو ستمه وه .

تا كه ريگا يه كبؤ گه يشتنه وه ي
يونيفير ساليه ، له وه دا يه ته نها به و
شتانه وه سه رقالبينكه تاييه تن
به خومان .

پيوسته مرؤقكا تيكد ه گاته ته مه نيكي
دياريكراو ، ناويخو ي بگور ي تو
رو بكا ته شو ينيكينا ديارى و اهيچ
كه سبتيدانه ناسيئ . شو ينيكترسى
ئه وه ينه بيتچا ويه ها و رپياني ،
يا خود دوژمنه كانيبكه ويئ ، بؤئه وه ي
له ويد اژيانيكه يمينوئامبزي ،
ژيانخراپه كاريكي كه نفتومانوو .

سه روه ختيگه نجبوم ، چيژيكي زورم
له وه ده بينيدوژمنبو خؤمپه يدا بكم ،
به لامئيسته ره وه نده يدوژمنيكم
بؤدروستبئيئ ، ده سته جيبريار
ده وه مله گه ليد ا بيكي موئاشت
ببمه وه ، بؤئه وه پيئييه وه سه رقال
نه بم . دوژمنداري به رپرسياره تبييه كي
گه وره يه . ئه وه يخؤمه مه به سمه و
حه وسه له يئو وه منييه كيشه يخه لكى
ترله كو لبنيئ .

ناخود ناگانيشتمان ه و ناگاييتار اوگه .

هه ريه ككه نه وه كانله ره هادده زين
وو هاره فتارده كنه ، وه كئه وه ي
گه يشتنه لو تكه و بگره گه يشتنه
كو تاييميزوو .

هه مووميلله تيكله قوئناغيك
له قوئناغه كانيكه شه كر نيدا ، مه زنده ي
ئه وه ده كاتگه ليهه لبرارده يخوايه
له سه رزه وي . ئه وكاته ره چيچا كه
هه يه ده يه خشيتو هه رچيخراپه ش
هه يه لييد وه شيتو وه .

له به يانييه وه تائيواره ، رابردوو
دروستده كه ين .

ئه ومروقه يريزيخو يده گر يئ ،
نيشتمانينييه .

تاته مه نهه لكشيت ، قه ناغه تمزياتر
ده بيتبه وه يكه سالاني سه ره تاي
منداليمبه هه شتيكبو و ، بيگو مانمن
هه له بووم . ئه گه ربه هه شته بيت ،
پيوسته له سالاني به رله دا يكبو و نو
هاتنه دنيا مدابويي بگه ريم .

ئيمه كو يله ينو هه ربه كو يله يش
ده مينينه وه ، گه رله خوئو ميدوهيوا
قوتارنه ين .

منبه رخورديد نيا ناكم ، به رخوردي
هيزيكيگه وره ترده كه م ، به رخوردي
ماندويي تخؤمه كه مله ده ستنديا .

ئه ركيمنئه وه يه كاتيكوژم ، ئه ركي
كاتيشئه وه يه منبوكوژيت . جيا وازي
له نيوانبوكوژه كاندانييه .

گه ربيزاريو بيتاقه تينه بو ايه ،
شونا سمنه ده بوو . به هو بيتاقه تي
وبيزارييه وه توانيم ، به خؤمئا شنابم .
بيزاريكه يشتنه به خود ، له رپييه يبردن
به ناكاراييو هيچيه تي خوده وه .

بيزار يميني زار ييه كيگر كا نييه ،
ئه مه تاييه تمه نديمنه و
جيامده كاته وه له گه وره نيگه رانه كان
كه به گشتيكيه سانيه يمينو
خؤبه ده سته وه ده ربوون .

گه رئا زيه تيپو يستمه بو ايه وه موو
روژيكي متوانيا نه چاره كه سه عاتيك
هاوربكه م ، هاوسه نكيته واومده بوو .

ده پرسنليم ، ده لينتو كيئيت ؟ من
مرؤقيكمه موو شتيكبه راساني
ده كات . ده مه ويئتكه سهه راسانم
نه كاتو كه سهه قيميني به يئ .
هه ولد ه موا بكه مخه لكانيدي ، به هيچ
كلؤ جيكيه قيمنيا ننه بيتوقه ره م
نه كه ون . له گه لئه وه شدا !

مه رگيراسته قينه يمرؤق ، ئه وكاته يه
كه له دا يكيئه بيت .

به خته وه رترين شتئه وه يه : مرؤق
له دا يكيه بيت ، گه رله دا يكي شبو و
ده سته جيبمريئ .

جه هلونه زانينيشتمان ه ، هو شياريش

تاراوگه يه .

هه رچه نده ره شېبینه کانبخوئیمه وه ،
ژیانمزیا ترخوشده ویت .

هه رچی جاریک "شوپن هاوهر"
بخوئیمه وه ، وه کعا شقیکیبه خته وه ره
رهفتارده که م .

تا که کتیبیکشا یسته یخوئنده وه بیت ،
ئه وکتیبه یه که خاوه نه که ی
ده ینوسیت ، به بیئه وه بییرله خوئینه ر
یانهیچده ره نجامیکبکاته وه .

نیگه رانیماننیشانه یپا کیتیمان ، به لام
یه قینمانبه لگه یزورزانیمان .

له سه رده رگایماله که مده نووسم :

هه موها تنیکبؤدیده نیوبؤسه ردانم ،
ده ستریرژییه بؤسه رژیانم . یان
ده نووسم : تکایه ره حمیبه حالمبکن
ومه یه نه ژوروره وه ، یا خود : به بینینی
هه موکه سپکنیگه رانده بم . یان : من
هه رگیزله مالنیم ، یا خود : به نه فره ت
بیتهه رچیله ده رگامده دات . یان
ده نووسم : منکه سناناسم ، یا خود من
شیتودئیوانه یه کیترسناکم .

کاتیکه بیرله مردننه که موه ،
واهه سنده که مله ناخمدایه کییک
ده خه له تینم .

واهه سنده که مئازادم ، به لامده زانم
که وانیم .

تازیاترونوؤرتیریزین ، بؤمان
ده رده که ویتکه ئه وه یژیاینو
گوزهراندمانیبهووده بوو .

فه لسه فه ده بیته نه له گور ره پانه
گشتییه کانبوا خچه ومله کانداندا

بلیینه وه . کورسیزانکوؤیگوری
فهلسه فه ومردنیهه مووبیریکی
زیندووه . کورسینه قله پرسه دا .

له وه لامپرسیا ریکد اکه خوئند کاریک
ده رباره یپه یوه ندیمبه "نیچه" وه
لییکردبووم ، وتم : (ده میکه یه
ده سته رداریبووم) . خوئند کاره که
وتی : (به لامبؤچی؟) . له به رئه وه ی

بؤمده رکه وتکالفامه . ئه وه ی
ره خنه یه که مله ودا خوئنگه رمی
وپرکیشیه کانیه تی . ئه وبتنه کانی
تیکشاند ، بؤئه وه بیتگه لیکتر
له شوئینیاندا بنیت ، که واته ئه و
روخینه ریکد روزه . ئه وله دوروره وه
سه رنجیمرقئید اووه ، گه رلییا ننزیک
بواپه ته وه ، هه رگیزبیرؤکه یسؤپه رمان
وکه له مروقیبه میشکیدانه ده هات .

ته نه ئه وانه حه زبه میوزیکه که ن ، که
له ژیاندا ئازارده چیژن .

کاتیکپشتمکرده فه لسه فه که بؤم
ده رکه وت ، مه حاله لای "کانت"
وته وایفه یله سوفان ، بچوکترین
لاوازیمرقوکه مترینا ماژه یخه مو
دلته نگیراسته قینه به دیکه یین .

سه روه ختیسالانیخوئیندنم ، بؤم
ده رکه وتکه رؤژئیکله رؤژانده مرم ،
ئه مه شپه لوپؤیشکاندم .

دلنیا بوومکه له مه زیا ترهیچمناییت
فیریبیم ، هه ربؤیه پؤله کانیخوئند
به جیهیشت ، تاجیهانله مدوزینه وه
تازوده گمه نه ناگاداریکه موه .

ته نه له ریمیوزیکه وه هه سنده که یین ،
رؤحمانه یه .

میوزیکوه همیکه ، قه ره بوویهه مو
وه همه کانیدیکه مانبؤده کاته وه .

ئه ناتق میگرد نیقوستا لؤژیا ، ئه مه
چتایتلیکه ! جوانتریننا ونیشانیکه
بؤکتیب . دوائیه وه شگرنگییه ،
کتیبه که چاکبیتیانخراپ .

گه وره ترینده سکه وتیکله ژیاندا
به ده ستمهینا بییت ، ئه وه یه توانیومه
به رده وامبمله ژیاندا .

پیویسته گوئیوئه ودیوانه یه بگرین
که له ناخماندایه .

میوزیکی "مؤزارت" میوزیکیفه رمی
به هه شته .

منله هه رچیشتهه یه تورهم . ته نانه ت
گه ربکریمبه خواش ، ده ستله کار
کیشانه وه یخومپیشکه شده که م .

هه مو وشارستانه تیکبه ئه فسانه
ده ستپیده کاتوبه گوما نکوتایی
دیت .

چاوه رییهیچناکه م ، ته نانه ت مردنیش .
خه مساردیمنسوریبؤنییه .

بیزاریزریانیکه له سه رخویه .

مروقا یه تیتنه نه وانه یپه رستووه ،
که به ره ومالویرانیا نبردووه .

پیویسته هه میشه پشستگیریی
له زولملیکراوانبکه یین ، ته نانه تگر
هه له شبن ، به لامنا بییتنه وه مان
له بیربچیتکه ئه وانیشهرله جومله ی

زورداران!

میژوئاراسته یه یه ، به لام

ماناینییه .

رۆژئیکیان "هنریتۆمیس"

پییوتم: (تۆله دژیهه مووئه و

شتا نه یکه له سا لی 1920

هاتون). وه لاممدایه وه ووتم:

(نه خیر، مندژیهه مووئه و

شتا نه مکه له رۆژگارینا ده موحه واوه

هه ن).

هه مووکتیبه کانم، بریتین

له هه و لگه لیکه خو کو شتینیئا کام.

با خچه کا نجمه یا ند یتله مند ا لو

مرۆقییه سا لا چوو. تیکه لیه کله سیرک

ونه خو شخانه.

بیرۆکه یخو کو شتن، ته نها بیرۆکه یه که

واما نلیده کاتته حه مولیژیا نیکه یین.

ته نها هو کا ریککه و اما نلیده کات

ته حه مولیژیا نیکه یین، ئه وه یه که

ژیانه یچمانا یه کینییه.

تراژیدیا ییگه وره یینوسه رانله وه دایه

که خاوه نیجه ماوه رنوبو ئه و

جه ماوه ره ده نووسن، ده ره نجامی

ئه مه شمالو ییرانییه.

گه رمندا لمهه بوایه، ده سته جی

ده مخنکاند.

ته حه مولیئه له مانه کان بیسنووره،

ته نانه تله شیتبو و نیشدا "نیچه"

به دریزاییانزه سالو "هۆلده رلین" یش

به دریزاییجلدانه سال، ته حه مولی

شیتیانکرد.

مرۆقیره شهبینیو یسته، هه موورۆژیک

بیانووبدۆرژیه وه بۆدریزه دانبه ژیان.

ته نها و ته نها شاعیره بییه هره کان،

هه سته ئازادیده که ن.

فه لسه فه بو خه موبیزا ریرۆلیئه فیون

ده گپیت، که چیتا نیستا شزۆریکه ن

باوه ریانه قولیفه لسه فه هه یه.

گه رته نها جاریکبه بیهۆ د لته نگ

بویت، د لنیابه که به دریزاییژیا نت

دلته نگبویت، بیئه وه ییزانیت.

دلته نگبیرسیه تیه که، هیچمالو ییرانیه ک

تیریناکات.

دۆنکیخو تهریتیه له گه نجیئی

شارستانیه تورودا و بو شارستانیه ت

دروستده کات، به لامئیمه نازانینچۆن

خوما نله و روودا وانه قوتارکه یینکه

فشارمانبو دین.

هه رکه سیک (بیمه به ستیا نله به ر

ناکارایی) تو انیییتیه نها تو زقا لیک

به ره پیشکه و تنیمرو فا یه تیگریت،

که سیکیده سته سپیه به رامبه ر

مرۆقایه تی.

که سنا تو انیتپا سیگو شه گیریی

خویبکات، گه رنه زانیی تچۆنخوی

چاره گراند ه کات.

بو یه ده ژیم، چونکه هه رکا تیکمه ویت

ده مرم. گه ریرۆکه یخو کو شتنه بوایه،

هه رله سه ره تا وه خو مده کوشت.

هه مو و شتیکیه بیخودا عه ده مه،

خواشبو خو یئه و په ریه ده مه.

تا که مه راقمحه زکرد نبو و به مردن.

له پینا ویدا قوربا نیمه هه مو و شتیکیا،

ته نانه تبه مردنیش.

له گه له لکشانیه مه ندا، مرۆقفیری

ئه وه ده بیتترسونیگه رانیه کانی، به

قاقاوییکه نینبگۆرپته وه.

ته نها گه شهبینه کا نخو یا ند ه کوژن،

گه شهبینه کا نئه وانه یوانا یئه وه یان

نه ماوه له سه رگه شهبینیبه رده و امبن.

هه رچیئه وانه یدیکه یه، پاسا ویمردن

و خو کو شتنیا نبو هه بیت، له کاتیکدا

ئه وانپاسا ویا نبو ژیا نییییه.

تو بللیکا ریریکه و تیتیکه هه مو و

ئه وانه یئا سو یه کیا نبه سه رمردندا بو

کردمه وه، له لۆمپه کانیکومه لگه بوون.

گه ربروامبه خوا هه بوایه به خته وه ریم

سنو ورینه ده بو، شه قامه کانمبه

رووتیه تیه کرد.

خودایه... به بیتۆ مند یوانه م، له گه ل

تۆشد یوانه ترم.

گه ر"ئاده م" له خو شه ویستیدا به خته وه ر

بوایه، میژوو یله گۆلده کردینه وه.

که سیکه بیته هه مو و شتیکیا

قه رزارباری "باخ" بیت، خوایه.

نهینیه لکرد نمله گه لژیاندا ئه وه یه،

وه ککراسه کانیه رم، بیزار یو بی

تاقه تیده گۆرم.

پا ریسد وورترینپته له به هه شته وه،

به لامته نها جیگه شه که تییدا بیزار ی

وبیتا قه تیتا میخوییه یه.

تاله گه لئه لکداتیکیه لبین،

بیرو بو چو و نما نره شترده بیت، به لام

گه ربیتو بگه ریینه وه لایته نها یی

وگۆشه گیری یخوما نبو رووناکی

بگه ریین، ئه ورووناکییه ده دۆزینه وه.